امنیت داده ها

فصل یازدهم: چکیده پیام و امضاء دیجیتال

دكتر يعقوب فرجامي

عضو هيات علمي دانشكده فني قم

مفهوم احراز اصالت پیام

- اطمینان از:
- تمامیت پیام؛ یعنی پیام دریافتی دستکاری نشده است:
  - بدون تغيير،
  - بدون درج،

Data Integrity

- بدون حذف
- بدون تكرار و تغيير توالى
- این که پیام از جانب فرستنده ادعا شده ارسال شده است

Data Origin Authentication

اهمیت اصالت پیام

در بسیاری از کاربرد ها مانند:

- تراکنشهای مالی
- ثبت احوال و اسناد
  - بانکهای اطلاعاتی

در این موارد ممکن است ارائه سرویس محرمانگی اهمیت زیادی نداشته باشد ولی اینکه محتوای اطلاعات قابل اعتماد باشند از اهمیت بسیار بالاتری برخوردار است.

DIGITAL SIGNATURE

- دراین قسمت به بررسی چکیده سازی یا هشینگ یک پیام میپردازیم.
- گرچه از نظر مفهومی درست نیست ولی معمولا چکیده سازی بعنوان نوعی از امضاء شناخته میشود.
- کلمه امضاء در فارسی بمعنی تایید و گواهی صحت یک متن یا یک پیام از سوی امضاء کننده است. انگلیسی آن signature است
- همین کلمه signature انگلیسی در فارسی معنای دیگری هم دارد و آن اثر، رد، ردپا، علائم و شواهد و ... دارد که در این درس منظور از چکیده سازی همین معناست. گرچه بعدا خواهیم دید که در امضای دیجیتال توسط یک شخص نیز چکیده سازی استفاده میشود.
  - معمولاً برای چکیده سازی از روش تابعهای هشینگ یا درهم ساز استفاده میشود و معمولاً نام digesting به آن داده میشود.
  - مثلا اگر پیام عبارت 10001011101010 باشد آنگاه چکیده آن میتواند بصورت مجموع ارقام آن باشد که میشود 1000
    - حال اگر پیام اصلی در ارسال دارای یک بیت یا چند بیت خطا باشد در مقصد به احتمال زیاد پیام و چکیده باهم سازگار نخواهند بود که نشان میدهد پیام اصلی تغییر یافته است.
      - خصوصیات امضاء دیجیتال
      - 1. تشخیص جعلی نبودن هویت صاحب سند، برای دریافت کننده سند
        - عدم انکار محتوی سند توسط صاحب سند
        - 3. عدم ساخت اسناد جعلی و نسبت دادن آن دیگران
          - 🔾 انواع روش های تولید امضاء
          - 1. امضاء دیجیتال مبتنی بر چکیده پیام
      - امضاء دیجیتالی کلید متقارن مبتنی بر مرکز مورد اعتماد گواهی امضاء
        - امضاء دیجیتال مبتنی بر رمزنگاری کلید عمومی

DIGITAL SIGNATURE WITH MESSAGE DIGEST

- نحوه تولید امضاء با چکیده پیام شامل :
- 1. تولید یک چکیده کوتاه چند بایتی متاثر از کل پیام
  - 2. رمز کردن چکیده با کلید خصوصی صاحب پیام
    - 3. ضمیمه کردن چکیده رمز شده به پیام
      - اعتبارسنجی و تایید اصالت سند:
- 1. باز کردن چکیده رمز شده با کلید عمومی صاحب پیام توسط گیرنده
  - 2. محاسبه مجدد چکیده از روی پیام اصلی
  - 3. در صورت برابری چکیده از روش ۱ و ۲ اصالت پیام تایید می شود

DIGESTING PRINCIPLES

- (p) محاسبه ساده و سریع چکیده پیام (MD(p))، با داشتن پیام مشخص
  - عدم توانایی رسیدن از چکیده پیام به خود پیام
  - به ازای هر دو پیام متفاوت p و p ، هرگز چکیده آن ها برابر نخواهد بود $\circ$

 $p \neq p' \rightarrow MD(p) \neq MD(p')$

به تابعی که از یک متن با طول متغیر چکیده ای با طول کوتاه و ثابت بدست می آورد «تابع درهم ساز» و به چکیده «کد درهم شده یا hash» گویند

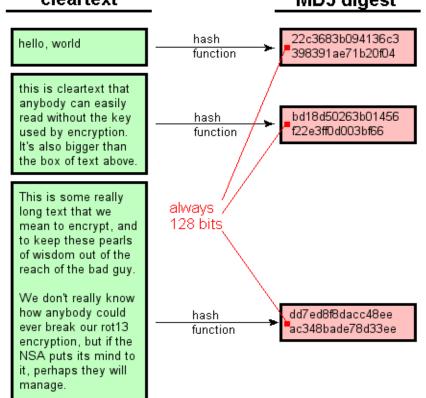
نكته: اين تابع كاملاً يكطرفه عمل مي كند

نکته: از لحاظ تئوری امکان اینکه دو پیام به یک چکیده یکسان برسند وجود دارد (فضای چکیده بسیار کوچکتر از فضای پیام است)، اما در عمل پیدا کردن دو متن با مفهوم با چکیده یکسان مشکل است

خصوصيات الگوريتمهاي HASHING

معمولاً در بیشتر الگوریتمهای Hashing اندازه خروجی آنها (طول رشته خروجی) به اندازه ورودی بستگی نداشته و ثابت است.

MD5 digest

It's not an easy job making up random

text for examples.

موارد استفاده از Hash ها:

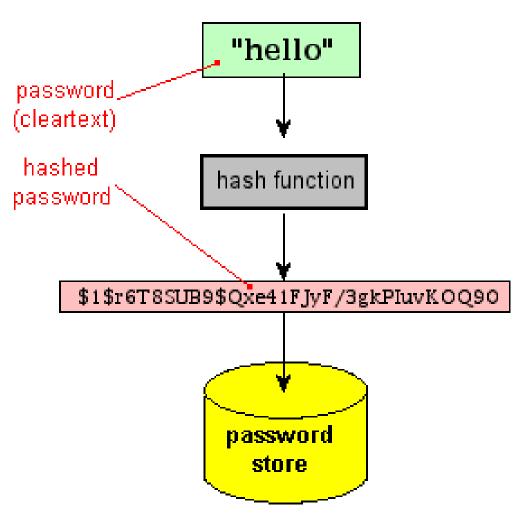
(Hashing passwords) کردن کلمه عبور (Verifying file integrity) تشخیص تمامیت یک فایل

تایید هویت با استفاده از hash کردن کلمه عبور

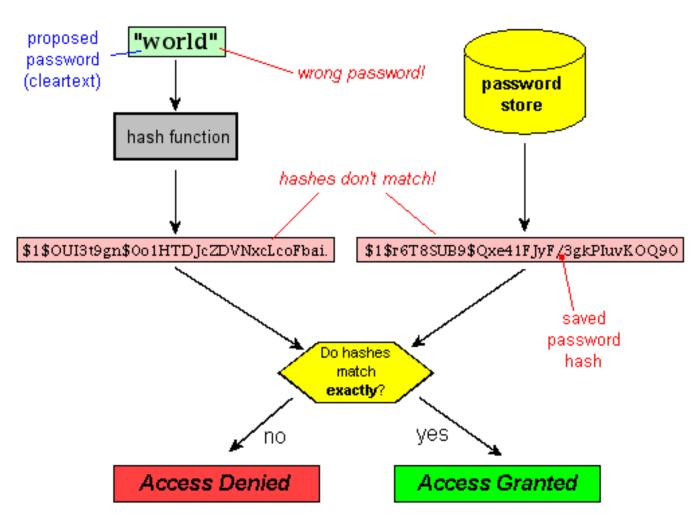
بازیابی کلمه عبور اصلی از روی رشته هش تقریبا غیر ممکن است (عدم معکوس پذیری هش)

با تولید رشته هش کلمه عبور وارد شده توسط کاربر و مقایسه آن با رشته هش ذخیره شده در رکورد بانک اطلاعاتی مربوط به کاربر می توانید متوجه شوید که آیا دو رشته با هم برابرند یا نه.

کاربرد HASH در ذخیره سازی کلمه عبور

کاربرد HASH در چک کردن صحت کلمه عبور (AUTHENTICATION)

تشخیص تمامیت یک فایل

در سمت فرستنده HASH پیغام ارسالی محاسبه شده و با کلید خصوصی رمزنگاری میشود و سپس به طرف گیرنده ارسال میشود

در سمت گیرنده پس از دریافت پیغام و رمزگشایی آن HASH مجددا محاسبه میشود

HASH دریافت شده از فرستنده نیز رمزگشایی میشود و با HASH محاسبه شده مقایسه میشود، اگر مطابقت داشت تمامیت داده ها احراز میشود

الگوريتمهاىHASHING

- : Hashing معروفترین روشهای
- MD5(Message Digest algorithm 5)128bits
- oSHA-1 (Secure Hash Algorithm)(160 bits)
- **SHA-256**
- **SHA-384**
- **SHA-512**

توابع درهم ساز مهم: MD5

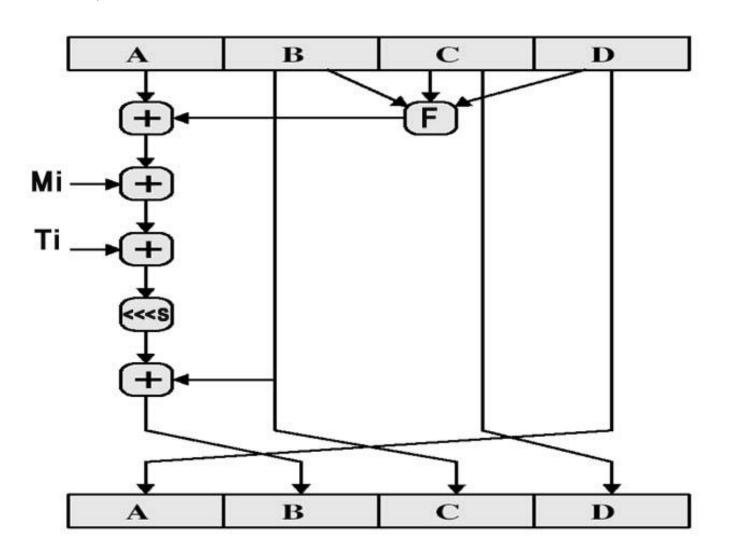
- MD5: Message Digest 5 o
- طراحی 1992 توسط "ران ریوست"، یکی از سه طراح RSA
  - استفاده گسترده در گذشته، اما از کاربرد آن کاسته شده است.
    - و يژگيها:
    - پیام به قطعات ۵۱۲ بیتی تقسیم میشود
      - خروجي ۱۲۸ بيتي

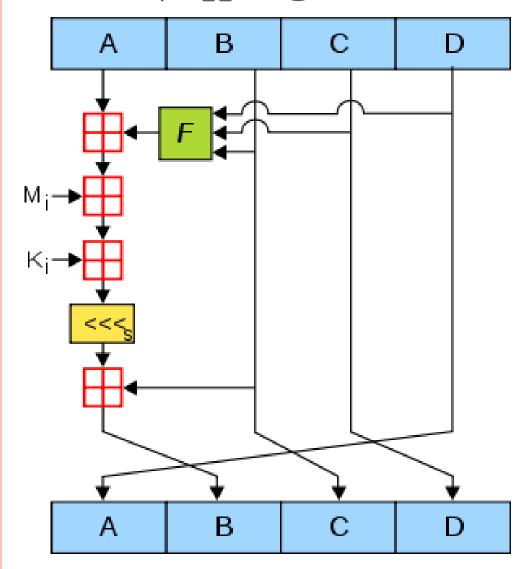
امنیت MD5

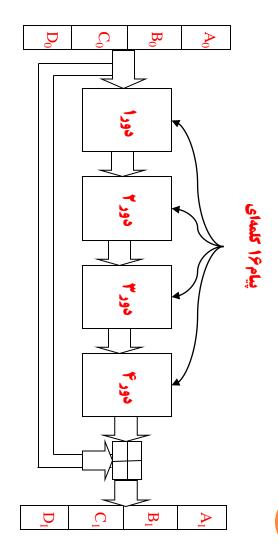
- ٥ مقاومت در برابر تصادم (قوی) تحت حمله آزمون جامع: ٢٦٤
  - امروزه امن محسوب نمیشود.
  - حملات کارگر به این الگوریتم یافت شده اند:
  - Berson سال ۱۹۹۲: حمله تفاضلی به یک دور الگوریتم
  - Boer وBosselaers سال ۹۳: یافتن تصادم های مجازی
    - Dobbertin سال ۹٦: تصادم در تابع فشرده ساز

MD5 یکی از مشهور ترین روشهای چکیده سازی که هنوز هم بکار میرود

شماي الگوريتم MD5

- 🔾 متن با هر طولی به یک چکیده ۱۲۸ بیتی تبدیل می شود
  - ㅇ نحوه کار :
  - 🔾 متن به بلوک های ۵۱۲ بیتی شکسته می شود
- بلوک آخر باید ۴۴۸ بیتی باشد تا ۶۴ بیتی که به انتهای آن افزوده می شود نشان دهنده طول واقعی متن باشد
  - وجود ۴ متغیر کمکی C ،B ،A و D هر کدام ۳۲ بیت که جمعا میشوند ۱۲۸ بیت $\circ$
    - M[0-15] شکستن بلوک ۵۱۲ بیتی به ۱۶ کلمه ۳۲ بیتی و ذخیره در آرایه $\circ$
- ورود به یک حلقه با ۶۴ دور، که ۶۴ دور در ۴ دور کوچکتر هرکدام ۱۶ دور تقسیم بندی
   می شوند

Round 1: i=0-15 k=0-15

Round 2: i=16-31 k=0-15

Round 3: i=32-47 k=0-15

Round 4: i=48-63 k=0-15

: نحوه عملکرد تابع F برای هر یک از $\circ$

Round No.	F(b, c, d)
Round 1	$(b \land c) \lor (\neg b \land d)$
Round 2	$(b \wedge d) \vee (c \wedge \neg d)$
Round 3	$b \oplus c \oplus d$
Round 4	c ⊕ (b ∨ ¬d)

• شروع عملیات اصلی:

C ،B ،A و H_3 به H_3 متغیر کمکی H_3 ، H_1 ، H_0 و H_3 به H_3 متغیر کمکی D و D که بر این اساس مقدار اولیه آنها به شرح زیر است،

A = 01 23 45 67

B = 89 ab cd ef

C = fe dc ba 98

D = 76543210

F به عنوان ورودی تابع C ،B مقادیر C ،B

(carry جمع معمولی A با خروجی F (جمع در مبنای 2^{32})حذفA

این مرحله جمع معمولی می شود M[i] این مرحله جمع معمولی می شود M[i]

T[i] جمع معمولی حاصل مرحله قبل با-

نکته : مقادیر آرایه T[i] از قبل وجود داشته و برابر

For i = 0 to 63 $T[i] = floor(abs(sin(i+1)) \times 2^{32})$

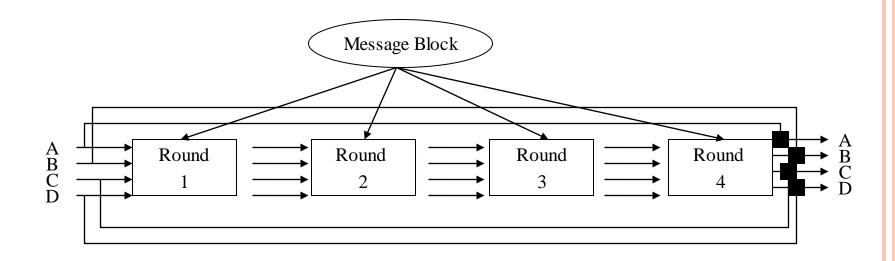
ح- شیفت چرخشی به چپ، که اندازه چرخش در هر مرحله متفاوت و از روی جدول $\mathbf{r}[]$

7	12	17	22	7	12	17	22	7	12	17	22	7	12	17	22
5	9	14	20	5	9	14	20	5	9	14	20	5	9	14	20
4	11	16	23	4	11	16	23	4	11	16	23	4	11	16	23
6	10	15	21	6	10	15	21	6	10	15	21	6	10	15	21

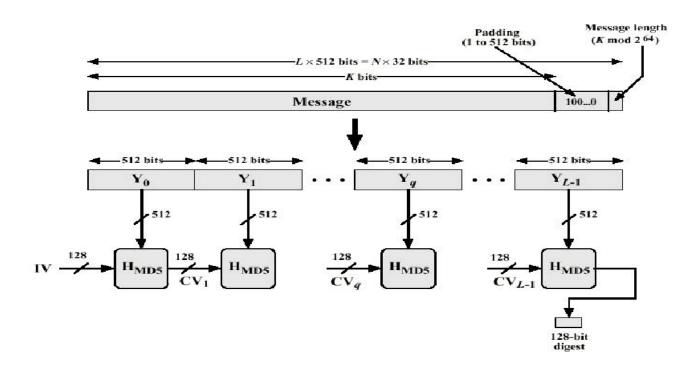
 $^{
m V}$ حاصل مرحله $^{
m S}$ با $^{
m C}$ جمع می شود

A - C و B به ترتیب به D و C ، B و D ، C و D به ترتیب به D - D و D - D در آخرین مرحله D داخل D کپی می گردد

m MD5 نمای کلی

(Each message block is 512 bits, and output from each iteration is input to next iteration. Hash output is 128 bits)

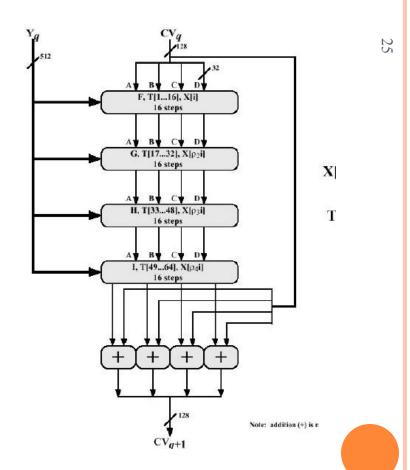

MD5 Logic

- Step 1.Appending padding bits
  - Congruent to 448 modulo 512
- Step 2.Appending length
  - Length modulo 64
  - L * 512-bit, N * 32 bit
  - $M[i] : i_{th} word$
- Step 3.Initialize MD buffer
  - Four 32-bit register (A B C D), little endian
    - $\bullet$ A = 67482301
    - $\bullet$ B = EFCDAB89
    - $\circ$ C = 98BADCFE
    - $\bullet$ D = 10325476

MD5 Logic

- Step 4.Process message in 512-bit blocks
  - Four rounds
    - Each round has a different primitive function, F, G, H and I
    - Use one-fourth of T[i]
    - $T[i] = 2^{32} * abs(sin(i))$

$\mathrm{MD}5$ در G تابع بولی

Round	Primitive function g	g(b,c,d)
1	F(b,c,d)	$(b \land c) \lor (\neg b \land d)$
2	G(b,c,d)	$(b \land d) \lor (c \land \neg d)$
3	H(b,c,d)	$b \oplus c \oplus d$
4	I(b,c,d)	$c \oplus (b \vee \neg d)$

MD5 Logic

• Step 5. Output

```
\begin{aligned} & \text{CV0} = \text{IV} \\ & \text{CV}_{\text{q+1}} = \text{SUM}_{32}(\text{CV}_{\text{q}}, \text{RF}_{\text{I}}[\text{Y}_{\text{q}}, \text{RF}_{\text{H}}[\text{Y}_{\text{q}}, \text{RF}_{\text{G}}[\text{Y}_{\text{q}}, \text{RF}_{\text{F}}[\text{Y}_{\text{q}}, \text{CV}_{\text{q}}]]]] ) \\ & \text{MD} = \text{CV}_{L}. \end{aligned}
```

where

IV = initial value of the ABCD buffer

 Y_q = the qth 512-block of the message.

L = the number of blocks

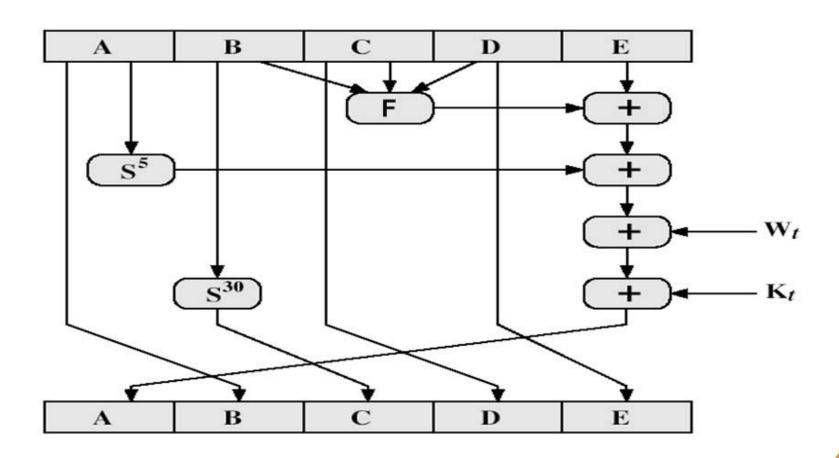
 CV_q = chaining variable processed with the the qth block of the message

RF_X= round function using primitive logical function X

MD = final message digest value

 SUM_{32} = Addition module 2^{32} performed separatedly on each pair of words of the two inputs.

SHA-1 lm: SHA-1

توابع درهم ساز مهم: SHA-1

SHA-1: Secure Hash Algorithm – 1 o

- استاندارد NIST، ۱۹۹۵
- طول ورودي $< 2^{64}$ بيت
  - طول خروجي ١٦٠ بيت
- استفاده شده در استاندارد امضای دیجیتال DSS

امنیت:

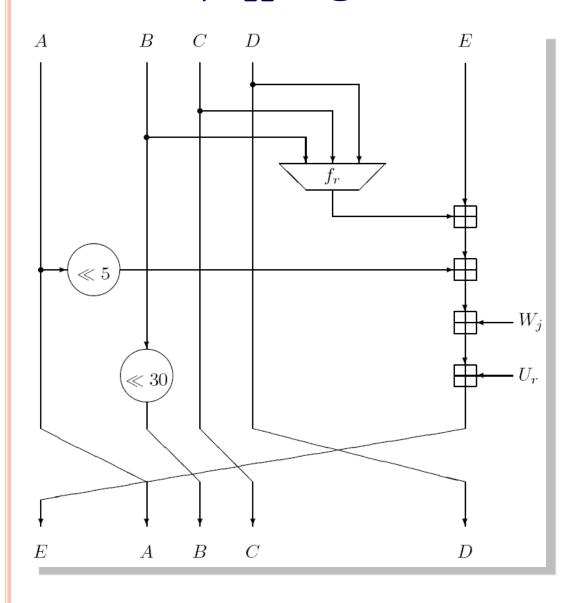
- مقاومت در برابر تصادم (قوی) تحت حمله آزمون جامع: ۲۸۰
  - امن محسوب میشود
  - در برابر حملات شناخته شده مقاومت بالایی دارد

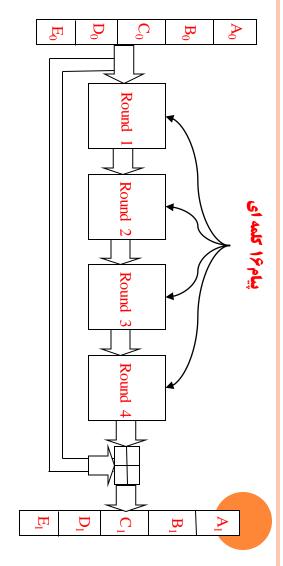
گونه های SHA-1

برای سازگاری با AES نسخه های زیر نیز استاندارد شده اند:
 SHA-256 ،SHA-512 و SHA - 384

algorithm	bit length	block size	maxmessage	security
SHA-1	160	512	2^64	80 bits
SHA-256	256	512	2^64	128 bits
SHA-384	384	1024	2^128	192 bits
SHA-512	512	1024	2^128	256 bits

شماي الگوريتم SHA-1

SHA-1

• متن با هر طولی به یک چکیده ۱۶۰بیتی تبدیل می شود

ㅇ نحوه کار :

- متن به بلوک های ۵۱۲ بیتی شکسته می شود
- بلوک آخر باید ۴۴۸ بیتی باشد تا ۶۴ بیتی که به انتهای آن افزوده می شود نشان دهنده طول واقعی متن باشد
- الگوریتم دارای ۸۰ مرحله خواهد بود که در ۴ دور ۲۰ مرحله ای تقسیم می شود
  - بلوک ۵۱۲ بیتی را به ۱۶ کلمه ۳۲ بیتی می شکنیم
- برای ۶۴ کلمه باقی مانده از روش زیر استفاده می کنیم (ما برای ۸۰ مرحله به ۸۰ کلمه احتیاج داریم) :

for i := 16 to 79

 $W[i] := S^1 (W[i-3] \oplus W[i-8] \oplus W[i-14] \oplus W[i-16])$

SHA-1

وجود ۵ متغیر اصلی H4 تا H4 که مقادیر اولیه انها بشرح زیر است،

 $H0 = 67 \ 45 \ 23 \ 01$

H1 = ef cd ab 89

H2 = 98 ba dc fe

H3 = 10 32 54 76

H4 = c3 d2 e1 f0

 ${
m E}$ وجود ۵ متغیر کمکی ${
m D}$ ، ${
m C}$ ، ${
m B}$ ، ${
m A}$

: تابع F برای * دور به شرح زیر $^{\circ}$

Round No.	F(b, c, d)
Round 1	$(b \lor c) \lor (\neg b \lor d)$
Round 2	$b \oplus c \oplus d$
Round 3	$(b \wedge c) \vee (b \wedge d) \vee (c \wedge d)$
Round 4	$b \oplus c \oplus d$

SHA-1

```
for i := 0 to 79 do {
       Temp := S^5(A) + F(B, C, D) + E + W[i] + K[i];
       E := D;
       D := C;
       C := S^{30}(B);
       B := A;
       A := Temp;
```

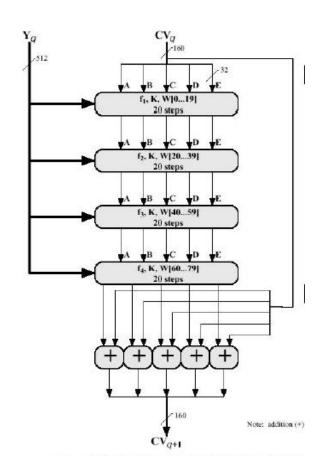
🔾 حلقه تکرار

SHA-1 LOGIC

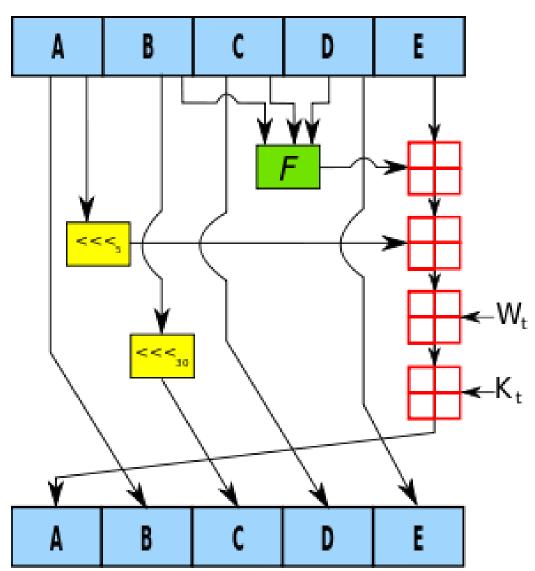
- Step 1. Appending padding bits
- Step 2. Append length
- Step 3. Initialize MD buffer
  - Five 32-bit registers, E = C3D2E1F0
  - Big-endian

SHA-1 LOGIC

- Step 4. Process message in 512-bit blocks
  - Four rounds of 20 steps
- Step 5. Output

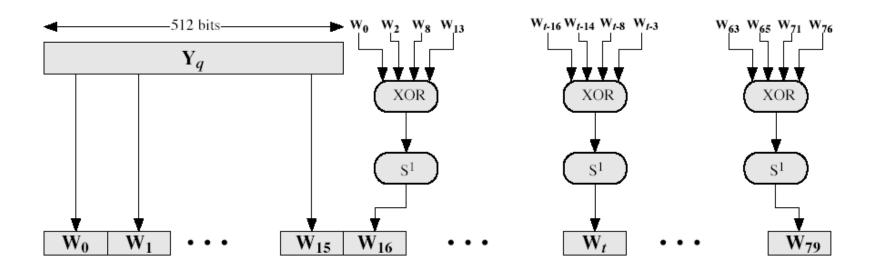

SHA-1 COMPRESSION FUNCTION

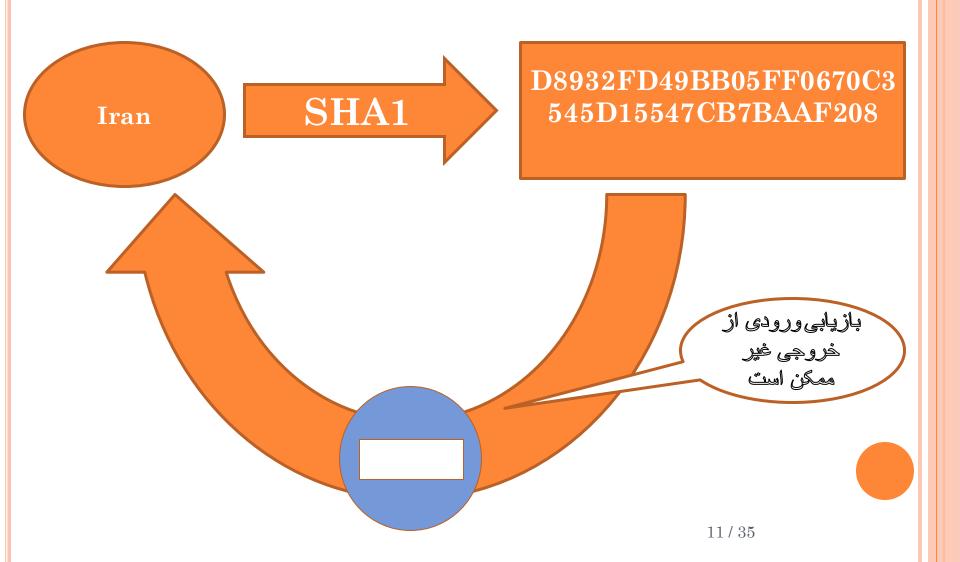
K_t is a additive constant varying across rounds

SHA-1 Compression Function

$$W_{t} = S^{1}(W_{t-16} + W_{t-14} + W_{t-8} + W_{t-3})$$

الگوريتم SHA1

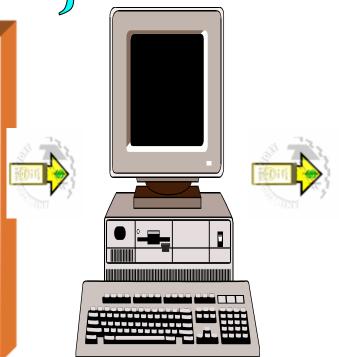

تابع درهم ساز (هشینگ) چیست؟

and the property with

پيام طولاني

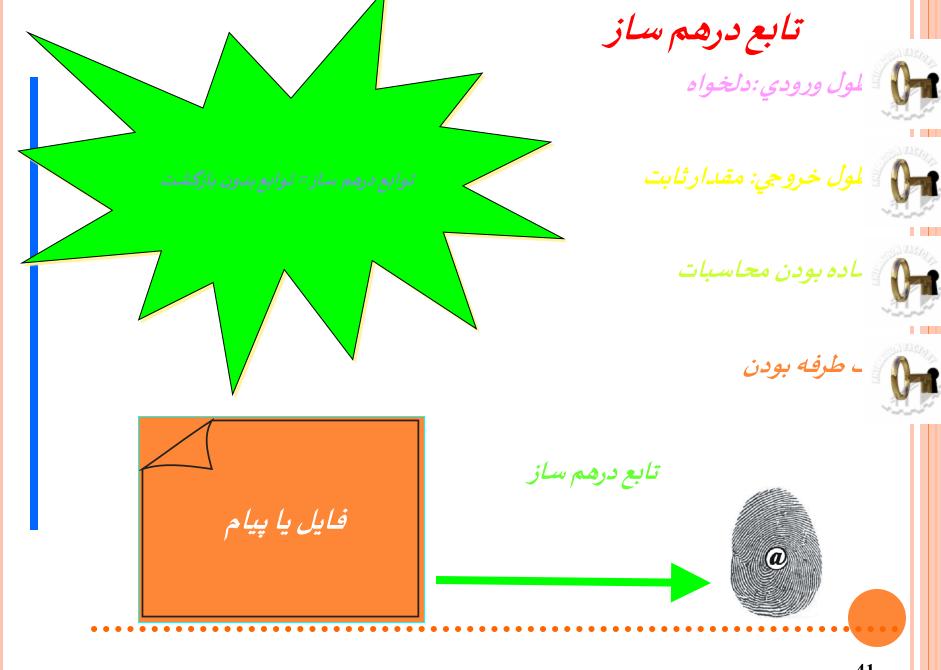
Hash functions, most notably MD5 and SHA-1, initially crafted for use in a handful of cryptographic schemes with specific security requirements, have become standard fare for many developers and protocol designers who treat them as black boxes with magic properties. This practice had not been seriously challenged until 2004, since both functions appeared to have withstood the test of time and intense scrutiny of cryptanalysts. Starting last year, we have seen an explosive growth in the number and power of attacks on the standard hash functions . In this note we discuss the extent to which the hash functions can be thought of as black boxes, review some recent attacks. and, most importantly, revisit common applications of hash functions in programming practice.

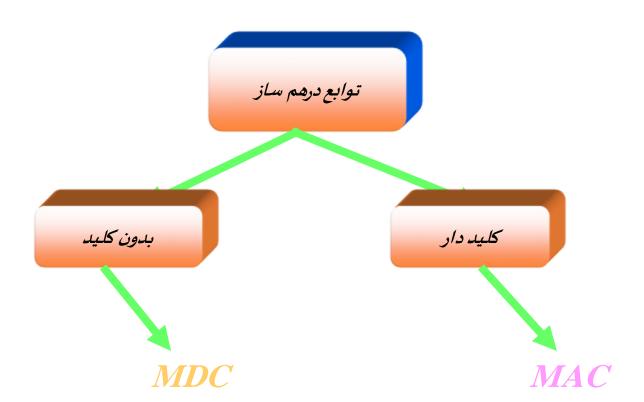
b34d0fcefef36b3ff420b

چکیده پیام

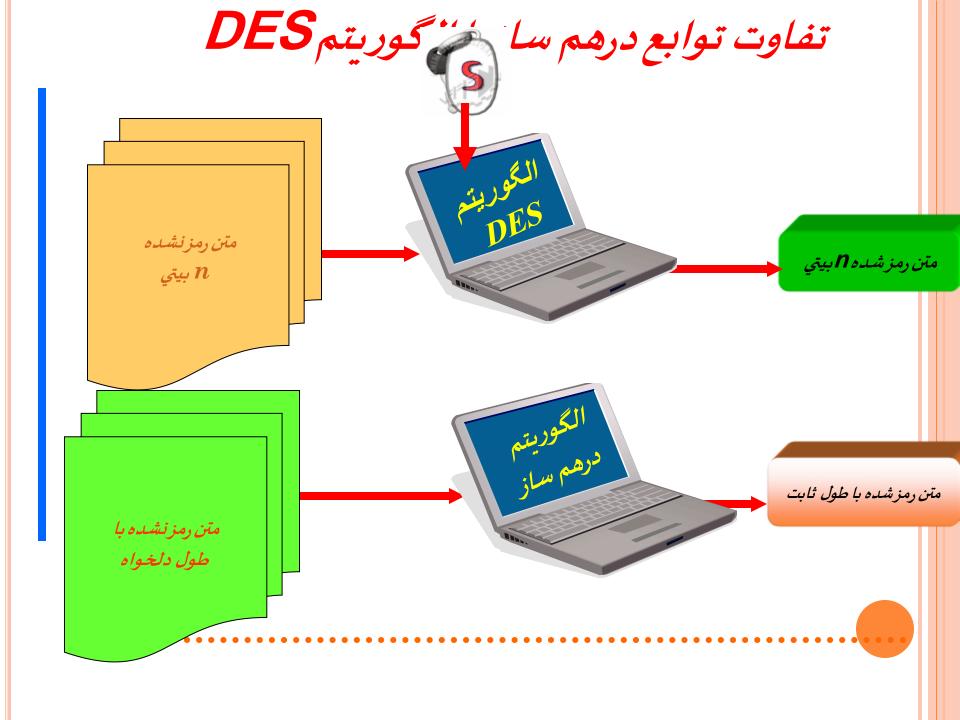
 $H: \{0,1\}^* \longrightarrow \{0,1\}^n$

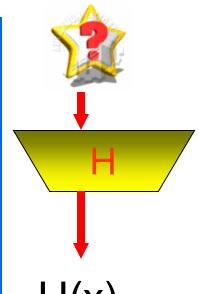

طبقه بندي عمومي توابع درهم ساز

5

كم مقاومت در مقابل پیش تصویر

یعنی نتوانیم از روی چکیده متن اصلی را پیدا کنیم

H(x)

1-choose $X_0 \subseteq X$, $|X_0| = q$ 2-for all $x \in X_0$ do 3- if h(x) = y then return x4-end for 5-return failure 4

$$1-y \leftarrow h(x)$$

$$2-choose \ X_0 \subseteq X/\{x\}, \quad |X_0|=q-1$$

$$3-for \ all \ x_0 \in X_0 \ do$$

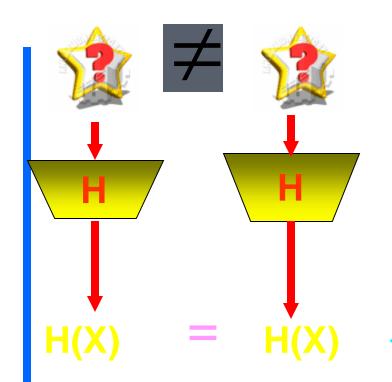
$$4- \ if \ h(x_0)=y \ then \ return \ x_0$$

$$5-end \ for$$

$$6-return \ failure$$

مقاومت دربرابر برخورد (عدم برخورد)

م یعنی اینکه به طور کلی نتوانیم دو متن متمایز پیدا کنیم که دارای چکیده یکسان باشند.

این ویژگی به جعل ناپذیری امضاء الکترونیکی کمك می کند.

1-choose $X_0 \subseteq X$, $|X_0| = q$ 2-for all $x \in X_0$ do $y_x \leftarrow h(x)$ 3-if $y_x = y_{x'}$, for some $x' \neq x$ then return (x,x')4-else return failure

ويژگي اوراكل تصادفي

47

Flash

تابع h() بعنوان تابعي كه به صورت تصادفي رفتار مي كند ، انتخاب مي گردد.

مر حمله ای ممکن است ویژگی اور اکل تصادفی را غیر معتبر می ساز<mark>د</mark>،

كاربردهاي توابع درهمسازي

امضاي يک فايل يا چکيده فايل

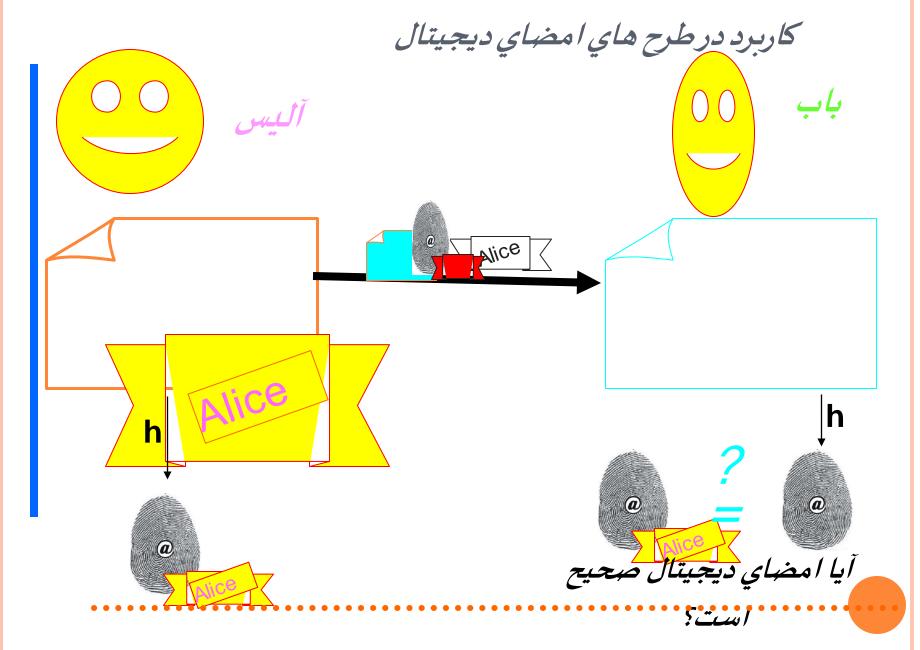
كد احراز اصالت پيام

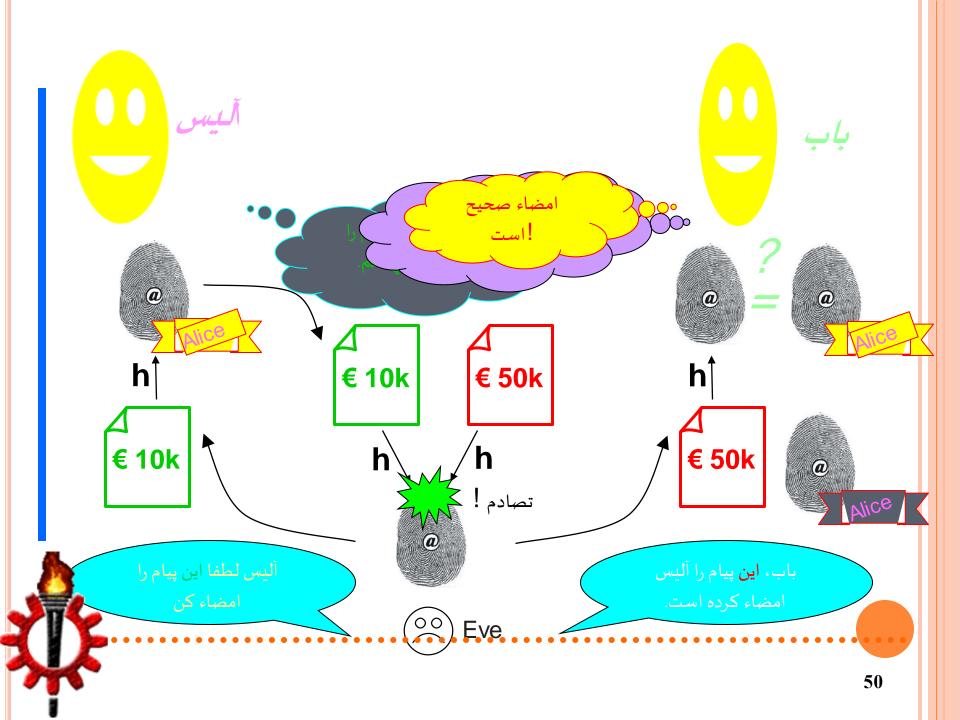
توابع شبه تصادفي (رمزهاي دنباله اي)

رمزهاي قطعهاي

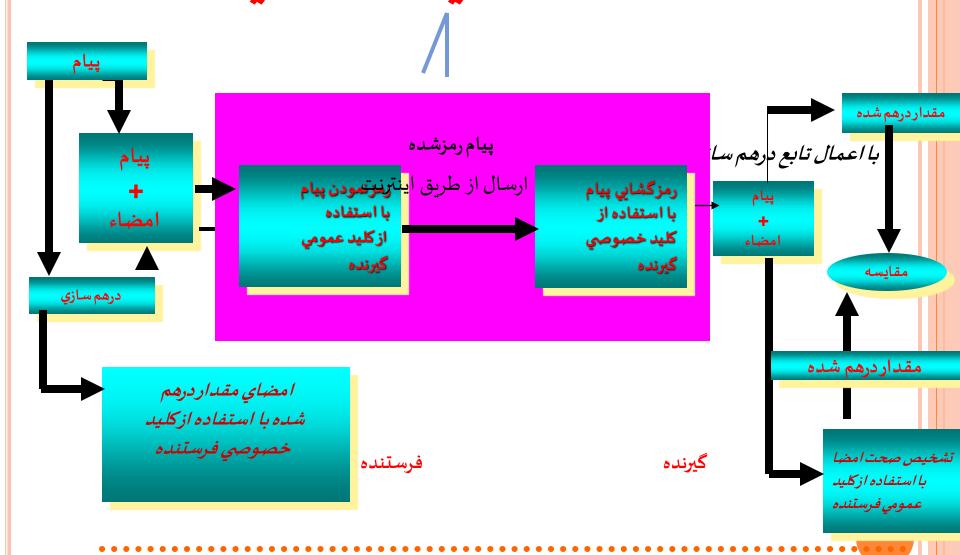
پروتکلهای تصدیق هویت براساس رمز متقارن

که این مورد اخیربنام MAC مشهور است

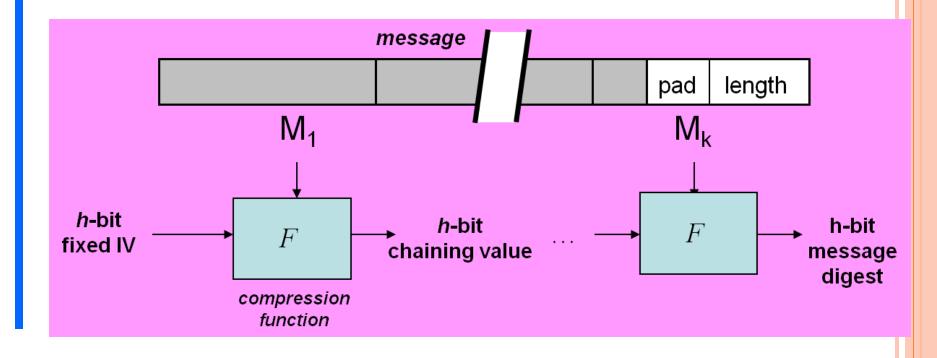

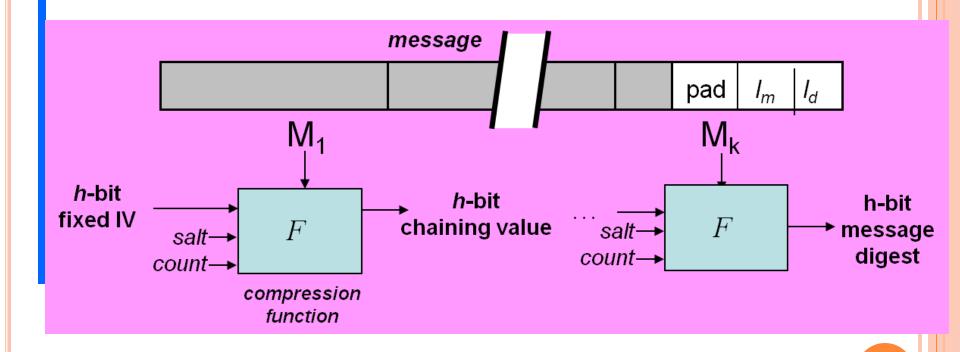
ایجاد یك امضاي دیجیتالي

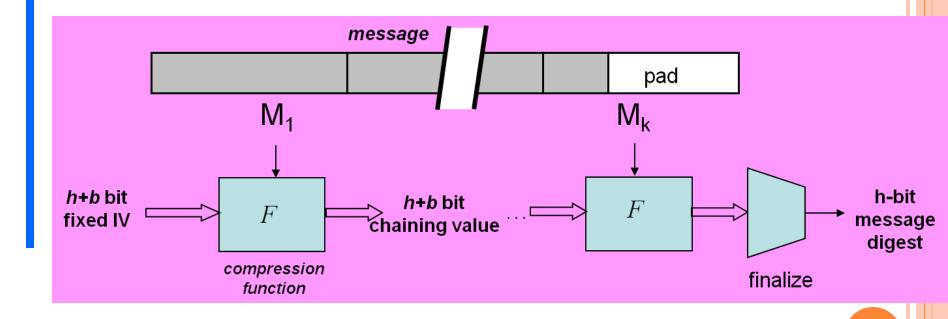
توابع درهم ساز تکراري (مرکل-دمگارد)

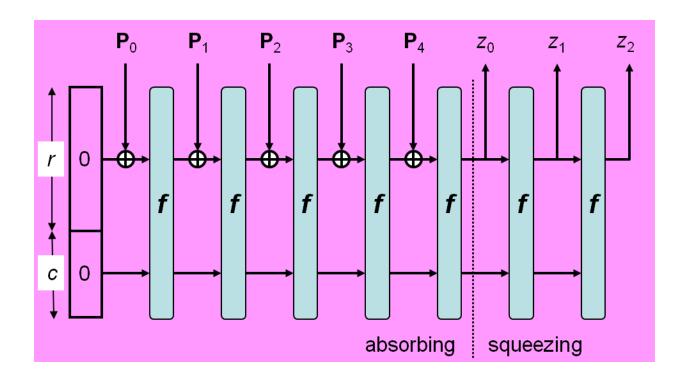
توابع درهم ساز تكراري (HAFA)

توابع درهم سازتكراري (Wide Pipe MD)

توابع درهم ساز تكراري (Sponge)

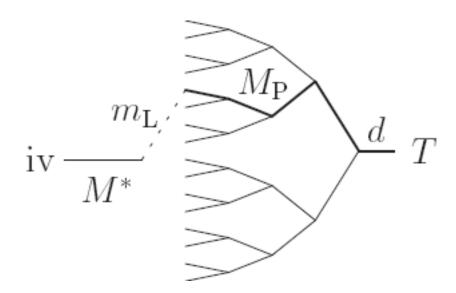
دراینجا تابع f یک جایگشت است

حمله گسترش طول

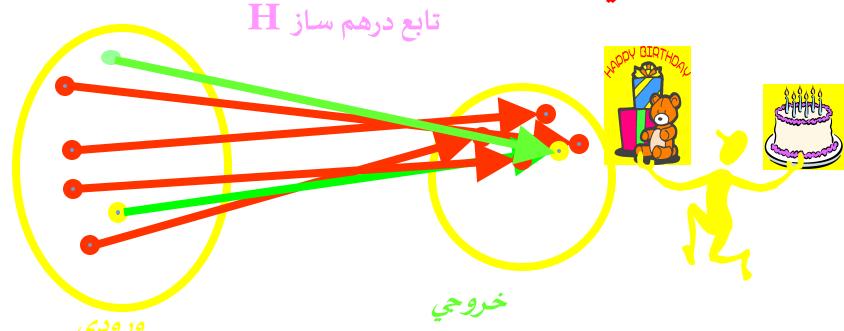
- ضعف گسترش طول در ساختار مرکل- دمگارد:
- =f(IV,m') کر بتوانیم دو پیام متفاوت m و m بیابیم که M' و M' در این صورت می توان بینهایت زوج پیام متفاوت M' و M' در این صورت می شود که با ساخت که H(M')=H(M') در . در اینجا مشاهده می شود که با داشتن یك تلاقی می توان به تعداد دلخواه تلاقی رسید.
- این موجب ساخت یک سری پیامهای متفاوت با چکیده یکسان خواهد بود.
- $H(M \mid m')$ با داشتن M و طول M و بدون داشتن M مقدار $H(M \mid m')$ براي هر m' دلخواه را مي توان حساب كرد.
- که این مورد اخیر منجر به تزریق در پیام میشود که بنوبه خود منجر به ساخت و تزریق بدافزارهایی به نرم افزارهای مجاز میشود که امضایی اصیل دارند.

حمله غیب گو

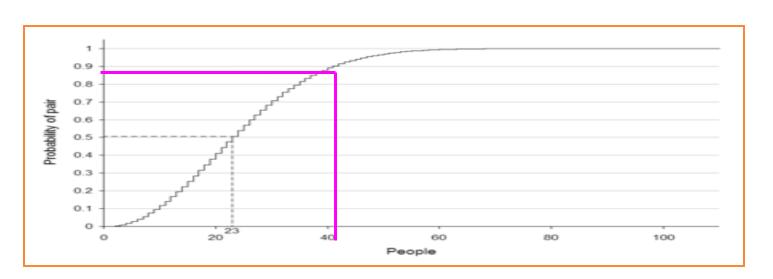
حمله کننده مدعی می شود که می تواند نتیجة یك اتفاقی که قرار است در آینده رخ دهدرا پیشگویی کند. او این کاررا با منتشر کردن یك مقدار درهمسازی ${f T}$ قبل ازرخ دادن اتفاق انجام می دهد. بعد از اینکه اتفاق رخ داد، او یك پیام ${f M}$ ، که حاوی اطلاعات کافی برای اثبات اینکه او ازنتیجه آگاه بوده است، و نتیجة درهم سازی متناظر با آن، به گونه ای که ${f H}({f M})={f T}$ ، را ارائه می کند.

طول خروجي (حمله روزتولد)

براي مثال در ميان 40 نفر ، احتمال اينكه 2 نفرروز تولد يكسان داشته باشند برابر است با 89 درصد.

طول خروجي مورد نياز

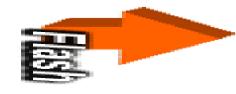

دريك تابع درهم ساز البيتي امن بايد:

1- تولید یک پیش تصویریا پیش تصویر دوم به حدود **2**ⁿ عملیات نیاز داشته باشد.

2- تولید یک برخورد به حدود **2^{n/2} عملیات نیاز داشته باشد**.

$$n/2 = 80 \longrightarrow n = 160$$

يک تابع درهم ساز مقاوم در برابر برخورد امروزه، حداقل 160 بيتي مي باشد.

BIRTHDAY ATTACK

- <u>سوال</u>: در یک مهمانی باید چند نفر حضور داشته باشند، که حداقل دو نفر با
   احتمال بالاتر از ۵۰٪ در یک روز به دنیا آمده باشند؟
  - *جواب* : ۲۳ نفر!
    - طرح مسئله
  - در یک گروه n نفره احتمال آنکه هر n نفر روز تولد مشترک نداشته باشند برابر است با :

$$P_{n} = \left(1 - \frac{1}{365}\right). \left(1 - \frac{2}{365}\right). \left(1 - \frac{3}{365}\right)...\left(1 - \frac{n-1}{365}\right)$$
$$= \frac{364}{365} \cdot \frac{363}{365} \cdot \frac{362}{365} \dots \frac{364-n}{365}$$

 $1-P_n \leftarrow 1$ اگر بخواهیم حداقل دو نفر در یک روز به دنیا آمده باشند n=23 اگر بخواهیم n=23 برابر n=23 برابر n=23 برابر کا n=23

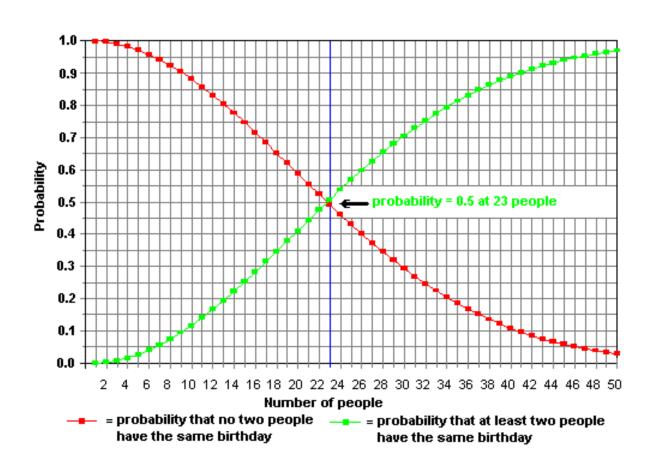
پارادکس روز تولد

۰ مبنای ریاضی

• تابع H با Mروجی ممکن را در نظر بگیرید(خروجی X بیتی) H را به X ورودی تصادفی اعمال کنیم و خروجی را مجموعه X در نظر می گیریم. به همین ترتیب مجموعه X را تشکیل می دهیم. اگر X بزرگتر از باشد، احتمال حداقل یک تصادم در بیگ Xسای دو مجموعه X و X بیش از X می باشد

پارادکس روز تولد

BIRTHDAY ATTACK

🔾 حالت کلی تر

به جای ۳۶۵ روز سال، N روز داشته باشیم و n نفری که در جشن حاضر دارند روز تولد مشترکی نداشته باشند

$$\begin{split} P_{n} &= (1 - \frac{1}{N}). \ (1 - \frac{2}{N}). \ (1 - \frac{3}{N})... (1 - \frac{n-1}{N}) \\ Ln(P_{n}) &= Ln \left(1 - \frac{1}{N}\right) + Ln \left(1 - \frac{2}{N}\right) + Ln \left(1 - \frac{3}{N}\right) + ... + Ln \left(1 - \frac{n-1}{N}\right) \\ Ln(P_{n}) &= -\left(\frac{1}{N} + \frac{2}{N} + \dots \frac{n-1}{N}\right) - \frac{1}{2}\left(\frac{1}{N^{2}} + \frac{4}{N^{2}} + \dots \frac{(n-1)^{2}}{N^{2}}\right).... \\ Ln(P_{n}) &\cong -\frac{n(n-1)}{2N} \end{split}$$

$$ho: n-1\cong n$$
 يعنى $P_n=rac{1}{2}$ يعنى $P_n=1\cong P_n$ و تقريب $P_n=rac{1}{2}$

$$n = \sqrt{2 Ln2} \sqrt{N}$$

$$N = 365 \rightarrow n = 22.5$$

و در حالت کلی داریم

$$n \cong \sqrt{2 \ln(\frac{1}{1-Pn})} \sqrt{N}$$

BIRTHDAY ATTACK

- براى الگوريتم SHA-1، اگر چكيده kبيتى باشد 2^k حالت مختلف خواهيم داست يعنى $N=2^k$
  - احتمال بالای ۵۰٪ برای اینکه دو چکیده یکسان داشته باشیم برابر است با

$$n \cong \sqrt{2 Ln2} * \sqrt{N} \cong 2^{k/2}$$

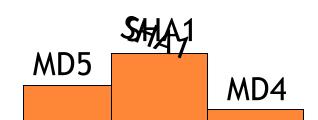
یس در SHA-1، که چکیده ۱۶۰ بیت دارد $\circ$

$$k = 160$$
, $Pn = \frac{1}{2}$, $N = 2^{80}$

یعنی باید $n=2^{80}$ پیام تولید شود تا با احتمال بالاتر از ۵۰٪ دو پیام با چکیده های یکسان حاصل شود

گذشته، حال، آینده

MD2 MD4 MD5 **HAVAL** SHA0,RIPEMD SHA1

گذشته

MD4 شكسته شد

حمله تئوري روي SHA-0

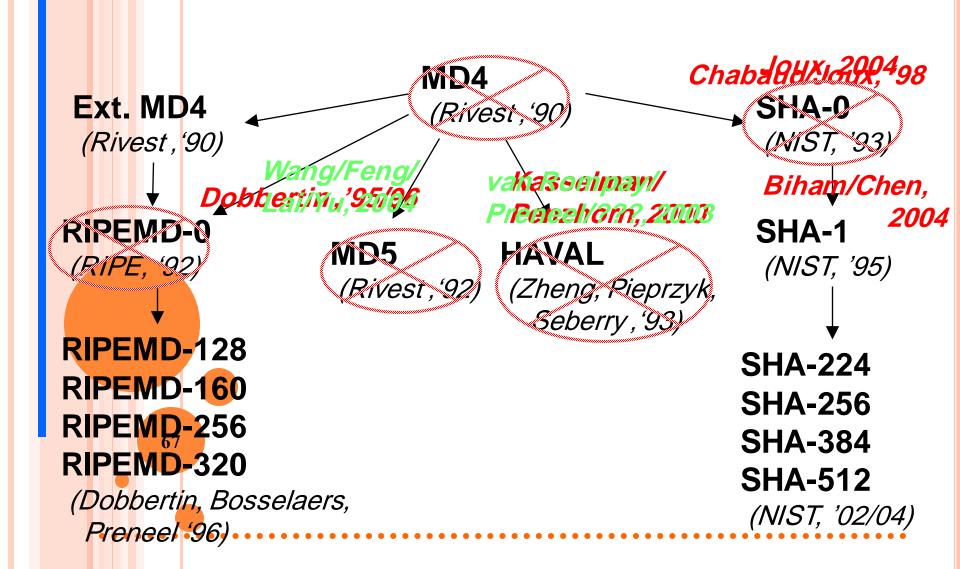
SHA-256,384,512

MD5 و SHA1 شكسته شدند و حمله تئوري روي SHA1

گذشته

اكنون: مسابقه الگوريتم استاندارد جديد

درسال 2007 موسسه NIST فراخوان طرح جدید را درقالب مسابقه طراحی یك االگوریتم درهم سازپیشرفته با نام SHA-3 ارائه کرد.

- 64 الكوريتم ثبت نام كردند.
- 51 الگوريتم براي دور اول پذيرفته شدند.
  - 14 الگوريتم به دور دوم راه پيدا كردند.
- 5 الگوريتم به عنوان كاندايداهاي نهايي معرفي شدند.
  - . ????

روند انتخاب استاندارد جدید

- ✓ 01/23/07 Draft submission criteria published
- ✓ 11/02/07 Federal Register announcement of SHA-3 Competition
- ✓ 08/31/08 Preliminary submissions due
- ✓ 10/31/08 Submissions due 64 received
- ✓ 12/09/08 Announced 51 First round candidates
- ✓ 02/25/09 First SHA-3 Candidate Conference, Leuven Belgium
- ✓ 07/24/09 Announced 14 second round candidates
- ✓ 09/15/09 Tweaks accepted, second round began
- ✓ 08/23/10 08/24/10 Second SHA-3 Candidate Conference, UCSB
- ✓ 4Q10 Announce finalist candidates
- ✓ 1Q11 Final tweaks of candidates
- o 1Q12 Last SHA-3 Candidate Conference
- 2Q12 Announce winner
- 4Q12 FIPS package to Secretary of Commerce

كانديداهاي نهايي استاندارد جديد درهم سازي

> BLAKE

❖ Swiss, HAFA

>Grøstl

- ❖ European, WideP MD
- > JH
- ❖ Singapore, novel construction

>Keccak

- ❖ European, Sponge**Skein**
- > SKEIN
- ❖ US, WideP MD (more or less)

HMAC

- HMAC یک الگوریتم احراز هویت پیام است
- HMAC اساساً روشی برای ترکیب کردن کلید مخفی با الگوریتمهای درهم ساز فعلی میباشد.
- برای تولید چکیده پیغام، از توابع درهم استفاده شده است
  - در مقابل استفاده از رمزهای قطعه ای
    - بدلیل مزایای عملی توابع درهم ساز
- HMAC جزو ملزومات ییاده سازی امنیت IP میباشد.
  - HMAC به طور گسترده استفاده میشود (مثلاً SSL)

HMAC: اهداف طراحی

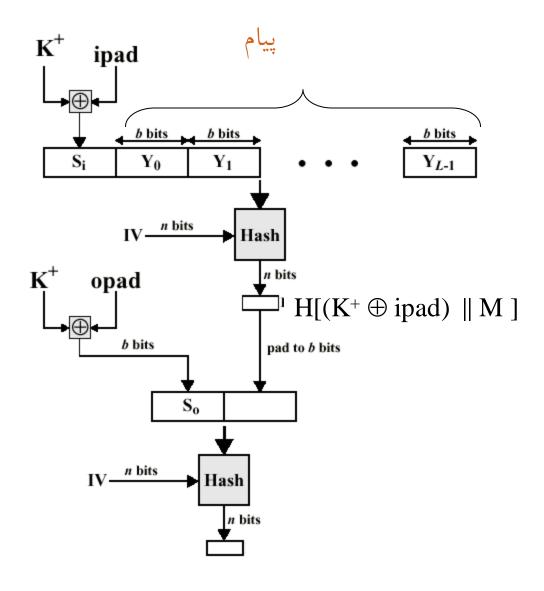
- استفاده از توابع درهم ساز بدون تغییر آنها
  - پشتیبانی از توابع درهم ساز متنوع
- حفظ کارایی و سرعت تابع درهم ساز به کار گرفته شده
  - استفاده ساده از کلید
  - طراحی روشن و بدون ابهام
    - طول ثابت
- علاوه بر امکان اصالت و صحت پیام امکان احراز هویت را نیز در خود دارد. حتی امکان انکار ناپذیری را نیز تا حدی فراهم میکند.
  - توجه کنید که چکیده سازی فقط اصالت پیام را فراهم میکرد.
  - بطور گسترده در اجرای امضای دیجیتال بکار میرود HMAC

HMAC: الگوريتم

H: تابع درهم ساز به کار گرفته شده

- پیام ورودیM
  - · K: كليد مخفى
- است K^+ کلید مخفی که یک دنباله صفر به آن اضافه شده است K^+
  - ipad : تکرار رشته ۰۰۱۱۰۱۱۰ بصورت هگز میشود 36
  - opad: تکرار رشته ۱۰۱۱۰۱۰ بصورت هگز میشود opad:

 $HMAC_K = H[(K^+ \oplus opad) \mid \mid H[(K^+ \oplus ipad) \mid \mid M]]$

 $H[(K^+ \oplus opad) \parallel H[(K^+ \oplus ipad) \parallel M]]$

Figure 9.11 Efficient Implementation of HMAC

HMAC: امنیت

- ارتباط دقیق بین امنیت تابع در هم ساز با امنیت HMAC اثبات شده است.
- مقاومت HMAC در برابر حمله روز تولد از تابع در هم ساز به کار گرفته شده، بیشتر است.
  - استفاده از MD5 در هنگام نیاز به سرعت بیشتر مجاز است.

MAC

- کدهای MAC مبتنی بر تولید چکیده هستند
  - با توافق طرفین بر سر یک کلید سری
- کلید سری فقط برای تولید کد MAC است و برای رمزنگاری پیام نمی باشد
  - کدهای MAC فقط برای بررسی صحت پیام است $\circ$
- این نوع کدها بسیار سریع، کوتاه و با طول ثابت اند و روی بیشتر کارت های شبکه موجود می باشد
  - چون کلید متقارن بین طرفین مورد توافق واقع شده قابل انکار نیست

HASHED MESSAGE AUTHENTICATION (HMAC)

و دو متغیر با مقادیر ثابت

ipad = 363636...opad = 5c5c5c...

ملکرد ٥

 $T_1 = \text{Key} \oplus \text{ipad}$ $T_2 = \text{CONCAT}(T_1, \text{Message})$ $H_1 = \text{Hash}(T_2)$ $T_3 = \text{Key} \oplus \text{opad}$ $T_4 = \text{CONCAT}(T_3, H_1)$ $H_2 = \text{Hash}(T_4)$ Return H_2

امضای دیجیتال

o امضای دیجیتال مبتنی بر الگوریتمهای رمزنگاری نامتقارن و الگوریتمهای Hashing است.

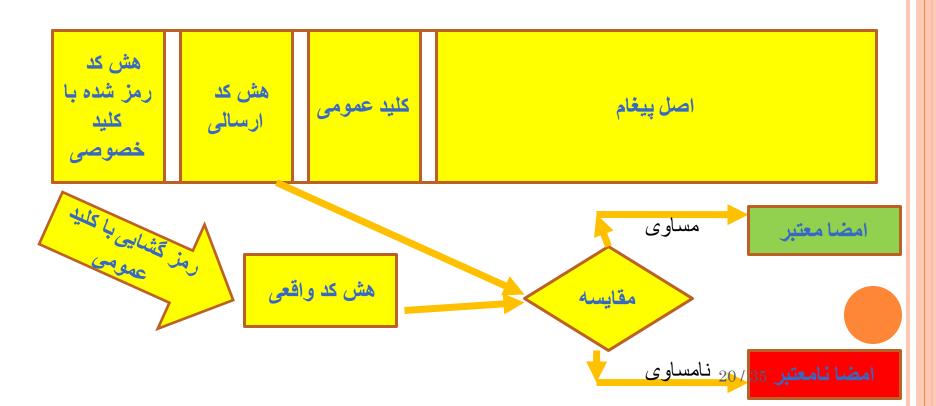
تابعی از پیام و کلید خصوصی امضاء کننده است (برای هر پیام متفاوت است) بیام (بزرگ) از الگوریتم هش مثلا SHA-1 استفاده می شود **HASH با استفاده از کلید خصوصی امضاء کننده، رمزنگاری می شود** كليد خصوصي SIG امضاء به پیام افزوده می شود و هر دو ارسال می شوند ييام امضاء شده ديجيتال پیام (بزرگ) SIG

روال امضا كردن

- پیش از ارسال داده ها، آنها را با استفاده از الگوریتم های Hashing به یک کد فشرده Hash تبدیل میکنند. مقادیر هش شده همگی طول یکسانی دارند و در صورت تغییر در اطلاعات ورودی Hash Code جدیدی تولید می شود. این الگوریتم ها همگی یک طرفه هستند، یعنی پس از کد شدن اطلاعات نمی توان از روی این کدها اطلاعات اصلی را به دست آورد.
- در جریان ارسال اطلاعات کد Hash به دست آمده از الگوریتم محاسباتی توسط کلید خصوصی به حالت رمز تبدیل می شود و همراه با کلید عمومی به انتهای داده ها اضافه شده و برای گیرنده ارسال می شود به علاوه کد Hash و اقعی داده ها نیز محاسبه شده و در انتها این دو کد باهم مقایسه می شوند.

روال چک کردن امضا

اگر این Hash کدهای ارسالی و واقعی همخوانی داشتند بیانگر این است که داده های ارسال شده دستکاری نشدهاند و قابلیت اعتماد دارند اما در صورتی که یکسان نباشند به معنای دستکاری در اطلاعات است و این اطلاعات دیگر قابل اطمینان نیستند.

هنگامی که از شکستن یک روش چکیده سازی سخن میگوییم منظور این است که بتوانیم دو متن $P1,\,P2$ متفاوت پیدا کنیم که که چکیده آنها یکی باشد،

P1#P2 & Hash(P1)=Hash(P2)

معمولا چنین موردی را یک مواجهه یا برخورد collision گویند، حمله مواجهه یا حمله برخورد بر علیه یک روش چکیده سازی عبارت است از پیدا کردن دو متن $P1,\,P2$ بشرح فوق،

- اگر یک حمله موفق مواجهه یا حمله برخورد بر علیه یک روش چکیده سازی صورت بگیرد نتیجه اش این است که نشان میدهد روش چکیده سازی معتبر نیست، چرا؟
- چون ما با استفاده از چکیده سازی اعتبار سنجی و اصالت پیام را میسنجیم،
  - P1="123 \$"مثلا فرض کنید یک پیام داشته باشیم $\circ$
    - P2="405 \$" , o
    - $Hash(P1)=Hash(P2)_{\circ}$
  - آنگاه یک اخلالگر میتواند پیام P1 را به P2 تغییر دهد و متقلبانه اصالت آنرا اثبات و مبلغ بیشتری وصول کند!!

- بعلاوه مرسوم است که برای نگهداری password ها در پایگاه
   داده بجای اینکه خود password ها را نگهداریم،
   آنها را نگه میداریم،
- o در واقع در اکثر پایگاههای داده در فیلدها نوع داده password فابل تعریف است،
  - و در زبانهای برنامه نویسی هم معمولا ابزارهای پردازش password مبتنی بر hash هستند،
  - $^{\circ}$ در اکثر موارد امکان انتخاب این هست که از $^{\circ}$ یا $^{\circ}$ استفاده کنیم،
    - در اکثر موارد روش ${
      m md}5$ استفاده میشود، $\circ$
    - ولذا در اکثر موارد آنچه در پایگاه داده نگهداری میشود md5(password)

- o ولذا در اکثر موارد آنچه در پایگاه داده نگهداری میشود (password) است.
  - اینکار باعث میشود اگر کسی بتواند به پایگاه داده دسترسی پیدا کند نتواند به password ها دسترسی پیدا کند،
    - در حالیکه این تصور چندان درست نیست، چرا؟؟
- ایگان داده رایگان داده رایگان بدانید افراد خیری!!! با زحمت زیاد توانسته اند پایگاههای داده رایگان بخت وب درست کنند که در آن جدول تقابل hash(P) و hash(P) فراهم شده است،
  - به اینها جدول رنگین کمان rainbow tables میگویند،
  - را که از پایگاه داده بدست آورده اید به آنها میدهید و آنها هم P شما P برای اینکه بشما کمک کنند و کارتان راه بیافتد!!! P را بشما میدهند،
- این سایتها را معمولا سایتهای hash reverse search یا جستجوی برعکس میگویند، و اکثرا ادعا میکنند که به کسانی که پسوردشان را گم کرده اند کمک میکنند،
  - مثلا سایت / http://www.cmd5.org دارای 7,800,000,000 رکورد است، امتحان کنید پشیمان نمیشوید!!!

- ضمنا این خارجی ها فقط حروف انگلیسی اعداد و علائم را در پایگاه داده اشان نگه میدارند
  - اگر از حروف فارسی و ً ، ً ، ، ، ، ، .... در پسورد استفاده کنید احتمالا امن تر هستند،
  - o ولی نه برای همیشه چون اینها هم در فونتهای unicode هستند!!!
- ضمنا یکی از کارهای خیر همین راه اندازی سایت کمک به پسورد
   گم کردگان فارسی است،
  - ستفاده از جدول تقابل P و hash(P) موضوعی بسیار پر کاربرد در هک و دسترسی غیر مجاز است،
    - نمونه اى از آنرا ميتوانيم همين الان ببينيم!!

- o همچنین ما از Hash در امضای دیجیتال استفاده میکنیم،
- با اخلال در Hash میتوان امضای نادرستی را بصورت امضای اصل نشان دهیم،
- شاید جدیترین نتیجه اخلال در Hash اثر مخرب آن در صدور O شاید جدیتال O O باشد، گواهیهای دیجیتال O
- اگر چنین حادثه ای رخ دهد براحتی میتوان سایت نادرستی را با یک امضای جعلی https بعنوان سایت اصلی و معتبر تبلیس کنیم، توجه کنید که تقریبا تمام امنیت شکننده پرداختهای الکترونیک و وبسایتهای بانکی بر اساس همین https و SSL صورت میگیرد.

- میدانید که یکی از مشهورترین روشهای سرقت اطلاعات، پخش ویروس، پسورد دزدی، ثبت و جاسوسی از عملیات کاربران سیستمهای کامپیوتری انتشار بدافزارها با استفاده از نرم افزارهای معمول و شناخته شده است.
  - مثلا فرض کنید یک keyloggerرا در نرم افزار word بتوانیم bind
  - به این روش و قتی کسی از این word تقلبی استفاده میکند، تمام اطلاعات و عملیات او از طریق keylogger برای هکر سازنده keylogger
  - برای جلوگیری از هر نوع اختلال در نرم افزارهای اصیل، شرکتهای معتبر، مثل microsoft برای هر نرم افزار MD5 آنرا نیز منتشر میکنند، (معمولا MD5)
    - با این حساب اگر کسی نرم افزار اصلی را دستکاری و چیزی به آن
       اضافه کند از طریق تطبیق hash عدم اصالت آن آشکار میشود،

- حالا فرض کنید بشود راهی پیدا کرد که بتوان نرم افزاری دستکاری کرد بطوریکه hash آن تغییر کند!!
- مثلا word+keylogger را به word+keylogger تغییر دهیم ولی

Hash(word)=Hash(word+keylogger)

- به این روش کاربر با بررسی hash تصور میکند نرم افزار اصیل و سالمی را استفاده میکند در حالیکه نرم افزار همراه با یک جاسوس افزار یا بد افزار همراه است،
  - o در اینجا دو نمونه پیام متفاوت را ارائه میدهیم که دارای hash یکسان هستند،

d131dd02c5e6eec4693d9a0698aff95c 2fcab58712467eab4004583eb8fb7f89 55ad340609f4b30283e488832571415a 085125e8f7cdc99fd91dbdf280373c5b d8823e3156348f5bae6dacd436c919c6 dd53e2b487da03fd02396306d248cda0 e99f33420f577ee8ce54b67080a80d1e c69821bcb6a8839396f9652b6ff72a70

And

d131dd02c5e6eec4693d9a0698aff95c 2fcab50712467eab4004583eb8fb7f89 55ad340609f4b30283e4888325f1415a 085125e8f7cdc99fd91dbd7280373c5b d8823e3156348f5bae6dacd436c919c6 dd53e23487da03fd02396306d248cda0 e99f33420f577ee8ce54b67080280d1e c69821bcb6a8839396f965ab6ff72a70

Each of these blocks has MD5 hash

79054025255fb1a26e4bc422aef54eb4

- کار به همینجا ختم نمیشود،
- و دو مورد پیامی که در بالا دیدیم پیامهای بامعنی نبودند، آیا میتوان دو پیام با معنی و مشخص پیدا کرد که دارای hash یکسان باشند؟
  - ۰ مثلا آیا میتوان دو برنامه اجرایی پیدا کرد که دارای hash یکسان باشند؟
- برنامه $^{\circ}$ پاسخ مثبت است!! با استفاده از الگوریتمی بنام $^{\circ}$ میتوان برنامه های متفاوتی تولید کرد که دارای $^{\circ}$ یکسان باشند،
  - ㅇ دو برنامه زیر

• Windows version:

- <u>hello.exe</u>. MD5 Sum: cdc47d670159eef60916ca03a9d4a007
- <u>erase.exe</u>. MD5 Sum: cdc47d670159eef60916ca03a9d4a007

• Linux version (i386):

- <u>hello</u>. MD5 Sum: da5c61e1edc0f18337e46418e48c1290
- <u>erase</u>. MD5 Sum: da5c61e1edc0f18337e46418e48c1290

C:\TEMP> md5sum hello.exe

Cdc47d670159eef60916ca03a9d4a007

C:\TEMP> .\hello.exe

Hello, world! (press enter to quit)

C:\TEMP>

C:\TEMP> md5sum erase.exe Cdc47d670159eef60916ca03a9d4a007

C:\TEMP> .\erase.exe This program is evil!!!

Erasing hard drive...1Gb...2Gb...just kidding!

Nothing was erased. (press enter to quit)

C:\TEMP>

مفهوم شکستن چکیده سازی و روش مقابله نمک زدن، SALTING در PASSWORD ها

- خاطرتان هست که گفتیم اگر (password) را داشته باشیم
   معمولا پیدا کردن password امکانپذیر است،
  - o روشی برای مقابله با این حمله وجود دارد، slating یا نمک زدن،
  - در روش نمک زدن بجای نگهداری (hash(password در پایگاه
     داده یک مقدار ثابت salt=نمک مخصوص به passwordاضافه
     میکنیم،
    - و (hash(salt+password را نگه میداریم،
- با این روش حداقل مطمئن هستیم اگر کسی به hash مطمئن هستیم اگر کسی به کرد از روی آن نتواند به password دسترسی داشته باشد، چرا؟؟
  - متاسفانه یا خوشبختانه این روش هم چندان امن نیست.
  - در واقع روشی بنام salted hash craking هست که براحتی مسئله را حل میکند!!

- با توجه به تکنیک پیچیده این روش، بطور خلاصه بیان میکنیم که wang الگوریتمی بنام wang در سال md5 ارائه شده است که تقریبا میتواند پیچیدگی شکستن یک md5 را به 2^2 تقلیل دهد!!
- پیچیدگی اصلی md5 برابر بود با $2^{1}28$ که بنظر محکم و امن است، ولی با روشهای تحلیل بلوکی پیچیدگی به $2^{2}2$ کاهش پیدا میکند،
- نرم افزارهای زیادی هستند که زحمت اینکار را میکشند، مثلا نرم افزار 🔾

زير،

- Launch MD5 Salted Hash Kracker .
- Enter the MD5 hash.
- Then enter the Salt data and specify the Salt position either in the beginning [md5(salt+pass)] or at the end [md5(pass+salt)]
- For normal MD5 hash cracking, leave the Salt field empty.
- Next click on 'Start Crack' button to begin the Recovery operation
- During the operation, you will see all statistics being displayed on the screen.
- On success, message box is displayed and recovered password
- is automatically copied to clipboard.
- At the end, you can generate detailed report in **HTML/XML/Text** format by clicking on 'Report' button and then select the type of file from the drop down box of 'Save File Dialog'.

کاربرد شکستن HASH در ویروس نویسی و سلاحهای سایبری

در اینجا قصد نداریم وارد مبحث سلاحهای سایبری شویم، ولی هر طوریکه سلاحهای سایبری را تعریف کنیم ویروس مخرب و مشهور ضد ایرانی flame بعنوان یک سلاح سایبری محسوب میشود، این ویروس با استفاده از جعل امضای اصالت microsoft خودرا بعنوان یک update سیستم windows

در حالیکه واقعا دارای امضای واقعی microsoft نمیباشد،

کاربرد شکستن HASH در ویروس نویسی و سلاحهای سایبری

توجه داریم که امضای دیجیتال معمول در شرکت microsoft مبتنی بر hash با روش md5 است،

با بررسیهای انجام شده معلوم شده است که ساخت یک امضای تقلبی معادل با امضای و اقعی حدود 200000\$ هزینه دارد،

بر همین اساس حدس این است که یک دولت (کشور) مجری ساخت flame بوده است،

شاید همین الان یک نرم افزار مخرب روی کامپیوتر شما در حال کار است و دارای امضای تصدیق اصالت (البته جعلی) شرکت microsoft میباشد.

البته stuxnet و duqu هم از همین ابزار تبلیس و جعل امضاهای دیجیتال شرکتهای معتبر استفاده کرده اند،